

RACI-model for arkitekturprodukter i den fælleskommunale rammearkitektur

INDHOLD

Indledning.....	3
Definitioner	4
Fælleskommunale arkitekturmål:.....	4
Forretningsprocesmønstre	5
Fælleskommunale arkitekturprincipper	6
Standarder:.....	6
Overblik over forretningsmæssige standarder (beslutning om ny forretningsmæssig standard).....	6
Udarbejd forretningsmæssige standarder	7
Byggeblokke.....	8
Overblik over byggeblokke (beslutning om ny byggeblok)	8
Udarbejd/Ajourfør byggeblok	9
Bilag A – RACI matrix	10
Bilag B - Tekniske standarder	11
Overblik over tekniske standarder (beslutning om ny teknisk standard)	11
Udarbejd/ajourfør teknisk standard.....	12

INDLEDNING

Den fælleskommunale rammearkitektur forventes at være i en løbende udvikling. Eksisterende arkitekturprodukter vil blive opdateret og nye vil komme til. Den overordnede governancemodel er beskrevet i "Governanceproces for den fælleskommunale rammearkitektur". Som supplement hertil er der i dette dokument beskrevet roller og ansvar i forbindelse med videreudviklingen af arkitekturprodukterne i rammearkitekturen, hvor der er taget udgangspunkt i den klassiske og bredt anvendte RACI model.

RACI-modellen fastlægger, hvem der er ansvarlig for udarbejdelse og vedligeholdelse af arkitekturprodukter, samt hvornår andre skal godkende og/eller informeres.

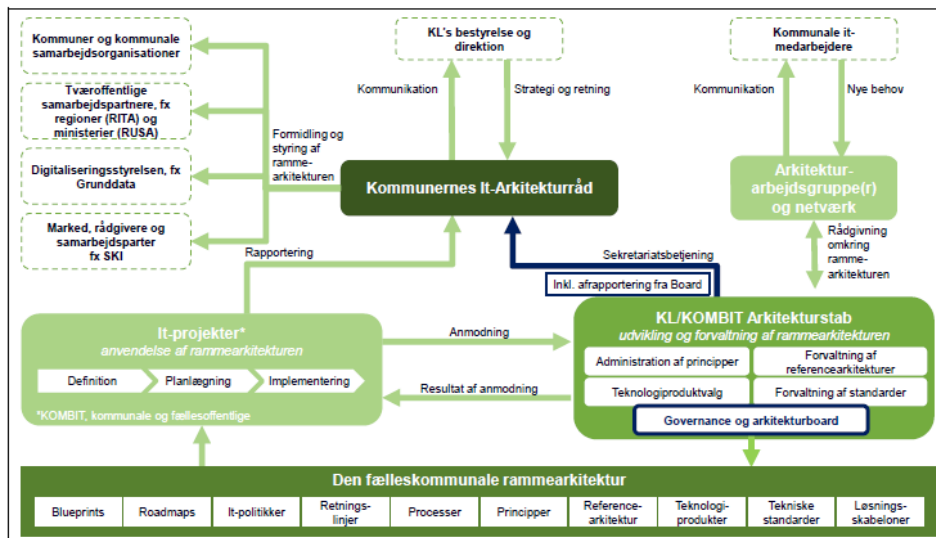
RACI-modellens beskrivelse af roller og ansvar vedrører udelukkende arkitekturansvar, og der indgår således ikke noget økonomisk ansvar i modellen. Det forudsættes, at finansiering fortsat hidrører fra de enkelte udviklingsprojekter samt er indeholdt i den ordinære drift og vedligehold. Tilvejebringelse af en økonomisk model med indbygget incitament til at producere arkitekturprodukter til fællesskabet udestår fortsat og indgår ikke i scope for governancemodellen.

Følgende arkitekturprodukter er omfattet af RACI-modellen:

- Fælleskommunale arkitekturmål
- Forretningsprocesmønstre
- Fælleskommunale arkitekturprincipper
- Standarder: ¹
  - Overblik over forretningsmæssige standarder
  - Udarbejd forretningsmæssige standarder
- Byggeblokke
  - Overblik over byggeblokke
  - Udarbejd byggeblok

---

¹ Bilag B indeholder et forslag til RACI for tekniske standarder

Figur 1: Governancemodellens placering i eksisterende styringsmodel

Den skematiske fremstilling af RACI-modellen foreligger i Bilag A. De enkelte aktører i RACI-modellen svarer til aktørerne i Figur 1: Governancemodellens placering i eksisterende styringsmodel. It-projekter er udvidet med fælleskommunale projekter.

DEFINITIONER

I RACI-modellen fokuseres på fire roller.

Responsible (udførende):

- Hvem ejer opgaven/projektet og er udførende i forhold til opgavens udførelse

Accountable (ansvarlig):

- Hvem er ansvarlig og skal godkende opgavens igangsættelse og det udførte arbejde (sign off). Inkl. kontrol af, at den fornødne finansiering af opgaven er tilstede i det relevante projekt. "Who's head will roll if this goes wrong?"

Consulted (konsulteres):

- Hvem har information og viden, der er nødvendig for at kunne udføre og færdiggøre denne opgave. Nogle vil blive inddraget i arbejdet, hvorimod andre vil blive konsulteret gennem høring f.eks. via høringsportal.

Informed (informerer):

- Hvem har behov for at blive informeret om opgavens igangsættelse, status og resultater, men skal ikke konsulteres. Ændringer vil blive kommunikeret via nyhedsbrev og rammearkitektur.dk.

FÆLLESKOMMUNALE ARKITEKTURMÅL:

Kommunerne har fastsat en række fælleskommunale overordnede arkitekturmål, hvor kommunerne sikrer de tværgående sammenhænge på tværs af faglige sektorer og leverandører og skaber et fælles grundlæg for en effektiv digitalisering.

Responsible:

- KL arkitekturstab er udførende. Når de fælleskommunale arkitekturmål skal ajourføres eller fornyes, er det KL arkitekturstab, der er ansvarlige for opgavens udførelse (opgaveejer).

Accountable:

- IT-arkitekturrådet er ansvarlig. Når de fælleskommunale arkitekturmål skal ajourføres eller fornyes, er det IT-arkitekturrådet, der skal godkende igangsættelsen af opgaven/projektet samt godkende de nye/ajourførte fælleskommunale arkitekturmål.

Consulted:

- Arkitekturboardet, KOMBIT arkitekturstab, kommuner, kommune- og arkitekturnetværk skal konsulteres. De er alle vigtige inputsgivere til opgaven om at ajourføre eller forny de fælleskommunale arkitekturmål. Det er vigtigt, at kommunerne deltager i arbejdet, og derved opnår et medejerskab for arkitekturmålene. Det er KL arkitekturstab, der sørger for at de forskellige parter bliver konsulteret.

Informed:

- It-projekter (KOMBIT, kommunale, fælleskommunale eller fællesoffentlige) og leverandører skal informeres om resultatet af arbejdet (de nye/ajourførte fælleskommunale arkitekturmål).

FORRETNINGSPROCESMØNSTRE

Rammearkitekturen beskriver en række procesmønstre f.eks. sagsprocesmønstre og selvbetjeningsmønstre. Ved at benytte disse til udarbejdelse af konkrete forretningsprocesser opnås en række fordele:

- Ensartede arbejdsgange på tværs af organisationen og på tværs af kommuner
- Reducerede udgifter til systemudvikling, da implementeringer af de logiske byggeblokke kan genbruges mere direkte

Responsible:

- KL arkitekturstab er udførende. Når der skal udarbejdes nye forretningsprocesmønstre eller de eksisterende skal ajourføres, er det KL arkitekturstab, der er ansvarlige for opgavens udførelse (opgaveejer).

Accountable:

- IT-arkitekturrådet er ansvarlig, da de har den forretningsmæssige kompetence til at vurdere behovet for ensartede forretningsprocesmønstre. Når der skal udarbejdes nye forretningsprocesmønstre eller de eksisterende skal ajourføres, er det IT-arkitekturrådet, der skal godkende igangsættelsen af opgaven/projektet samt godkende de nye/ajourførte forretningsprocesmønstre.

Consulted:

- KL fagkontor, Arkitekturboardet, KOMBIT arkitekturstab, kommuner, kommune- og arkitekturnetværk samt leverandører skal konsulteres. De er alle vigtige inputgivere til opgaven om at udarbejde nye eller ajourføre forretningsprocesmønstre. KL fagkontor har et stort kendskab til forretningsprocesserne og vil ofte være dem, der kan se behovene for nye/ajourførte procesmønstre. Det kan imidlertid også være i kommunerne, netværk eller hos leverandørerne, at ideerne til nye mønstre opstår, og de kommer med forslag til nye/ajourførte forretningsprocesmønstre.

Informed:

- It-projekter (KOMBIT, fælleskommunale eller fællesoffentlige) skal informeres, både om at der er nye forretningsprocesmønstre undervejs og resultatet af arbejdet (de nye/ajourførte forretningsprocesmønstre).

FÆLLESKOMMUNALE ARKITEKTURPRINCIPPER

Arkitekturprincipperne har som formål at understøtte og kommunikere den valgte retning i den fælleskommunale arkitekturstyring. Principper anvendes til at sikre konsistens og sammenhæng i beslutninger på tværs af projekter. De fælleskommunale arkitekturprincipper skal understøtte de fælleskommunale arkitekturmål.

Responsible:

- KL arkitekturstab er udførende. Når de fælleskommunale arkitekturprincipper skal ajourføres eller fornyes, er det KL arkitekturstab, der er ansvarlige for opgavens udførelse (opgaveejer).

Accountable:

- Arkitekturboardet er ansvarlig. Når de fælleskommunale arkitekturprincipper skal ajourføres eller fornyes, er det Arkitekturboardet, der skal godkende igangsættelsen af opgaven/projektet samt godkende de nye/ajourførte fælleskommunale arkitekturprincipper.

Consulted:

- IT-arkitekturrådet, KOMBIT arkitekturstab, kommuner, kommune- og arkitekturnetværk skal konsulteres. De er alle vigtige inputgivere til opgaven om at ajourføre eller forny de fælleskommunale arkitekturprincipper. Det er vigtigt, at KL arkitekturstab sikrer en god kommuneinddragelse, så der herved opnås medejerskab for arkitekturprincipperne.

Informed:

- It-projekter (KOMBIT, fælleskommunale eller fællesoffentlige) og leverandører skal informeres om resultatet af arbejdet (de nye/ajourførte fælleskommunale arkitekturprincipper).

STANDARDER:

Rammearkitekturen skal indeholde et overblik over de anbefalede fælles standarder, som både kan være fællesoffentlige og fælleskommunale standarder f.eks. KLE, Fællessprog III.

OVERBLIK OVER FORRETNINGSMÆSSIGE STANDARDER (BESLUTNING OM NY FORRETNINGSMÆSSIG STANDARD)

Responsible:

- KL fagkontor er udførende, når nye forretningsmæssige standarder skal besluttes, og overblikket over forretningsmæssige standarder skal opdateres til en nyere version. Dette udføres i tæt samarbejde/dialog med KL arkitekturstab.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig for at de identificerede forretningsmæssige standarder er relevante for rammearkitekturen, og at overblikket over forretningsmæssige standarder er retvisende (up to date) og anvendelige. Arkitekturboard har gennem dialog med KL fagkontor fået bekræftet standardens relevans.

Consulted:

- KL fagkontor sikrer, at kommuner, kommunenetværk, arkitektturnetværk, KL arkitekturstab og KOMBIT arkitekturstab konsulteres rettidigt i arbejdet med at beslutte en ny forretningsmæssig standard. Når relevant vil tværoffentlige samarbejder og Digitaliseringsstyrelsen også konsulteres.

Informed:

- IT-arkitekturråd informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboard. Projekter (KOMBIT, kommunale, fællesoffentlige), tværoffentlige samarbejdspartnere Digitaliseringsstyrelsen og leverandører informeres gennem publicering på Rammearkitektur.dk og dens kommunikationskanaler.

UDARBEJD FORRETNINGSMÆSSIGE STANDARDER

Responsible:

- Projekter (KOMBIT, kommunale, fællesoffentlige) er opgaveansvarlig og udførende, når nye forretningsmæssige standarder skal udarbejdes, eller eksisterende standarder skal opdateres til en nyere version. Dette udføres i tæt samarbejde/dialog med det relevante fagkontor. Projekterne har eller skal have allokeret en KL arkitekt til at sikre koordineringen med andre

parter, som skal konsulteres.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig for, at de forretningsmæssige standarder har den fornødne kvalitet. Arkitekturboard er ansvarlig for, at standarder godkendes op imod gældende kvalitetskriterier, og høringsprocesser er gennemført, når det er relevant. Arkitekturboardet godkender den endelige leverance før den publiceres på rammearkitekturen.

Consulted:

- Det er projektet, der konsulterer relevante parter rettidigt i arbejdet med at udarbejde en ny standard eller ajourføre en eksisterende. KL Arkitekturstab har et koordinerende arbejde med at sikre at relevante parter involveres rettidigt. KL fagkontor og KOMBIT konsulteres tidligt for at afklare den fælleskommunale position. Kommuner, kommunenetværk og arkitektturnetværk konsulteres efter projektets og KL arkitektens vurdering. Tværoffentlige samarbejdspartnere, Digitaliseringsstyrelsen og leverandører vil ligeledes konsulteres efter projektets og KL arkitektens vurdering, ofte i form af en høringsproces.

Informed:

- IT-arkitekturråd informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboard. Andre informeres gennem publicering på Rammearkitektur.dk og dens kommunikationskanaler.

BYGGEBLOKKE

Rammearkitekturens grundlæggende strukturering, opdeler den kommunale forretning i en række "byggeblokke", hvor den enkelte byggeblok er defineret ud fra et centralt forretningsobjekt. Fordelen for kommunerne ved at opdele it i byggeblokke er, at investeringer i digitalisering ikke begrænses til et enkelt områdes kortsigtede behov, men kan genbruges og give værdi til mange andre arbejdsopgaver.

OVERBLIK OVER BYGGEBLOKKE (BESLUTNING OM NY BYGGEBLOK)

Responsible:

- KL arkitekturstab er udførende, når eksistensen af nye byggeblokke skal besluttes og overblikket over byggeblokke skal opdateres til en nyere version. Dette udføres i tæt samarbejde/dialog med det relevante fagkontor og KOMBIT arkitekturstab.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig for, at de identificerede byggeblokke er relevante for rammearkitekturen, og overblikket over byggeblokke er retvisende og anvendeligt.

Consulted:

- KL arkitekturstab sikrer, at kommuner, kommunenetværk, arkitektturnetværk, KL fagkontor og KOMBIT arkitekturstab konsulteres rettidigt i arbejdet med at beslutte en ny byggeblok. KL

arkitekturstab opdaterer overblikket over byggeblokke. Når relevant vil tværoffentlige samarbejder og Digitaliseringsstyrelsen også konsulteres.

Informed:

- IT-arkitekturråd informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboard. Projekter (KOMBIT, kommunale, fællesoffentlige), tværoffentlige samarbejdspartnere Digitaliseringsstyrelsen og leverandører informeres gennem publicering på Rammearkitektur.dk og dens kommunikationskanaler.

UDARBEJD/AJOURFØR BYGGEBLOK

Responsible:

- It-projekter (KOMBIT, kommunale, fælleskommunale, fællesoffentlige) er udførende, når en byggeblok skal udarbejdes eller ajourføres. Tværfaglige og forretningsdomæne specifikke byggeblokke tilpasses af forretnings- eller IT-projekter, der kører i et fællesoffentligt, fælleskommunalt eller kommunalt regi. Projekterne bør have allokeret en KL arkitekt til at sikre koordineringen mod andre parter, som skal konsulteres i arbejdet med beskrivelsen af byggeblokken.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig for, at byggeblokkene har den fornødne kvalitet. Arkitekturboard er ansvarlig for at byggeblokken godkendes op imod gældende kvalitetskriterier, og høringsprocesser er gennemført, når det er relevant.

Consulted:

- Det er projektet, der konsulterer relevante parter i arbejdet med en ny byggeblok eller ajourføre en eksisterende. KL fagkontor og KOMBIT arkitekturstab konsulteres tidligt for at afklare den fælleskommunale position. Kommuner, kommunenetværk og arkitekturnetværk konsulteres efter projektets og KL arkitektens vurdering. Tværoffentlige samarbejdspartnere, Digitaliseringsstyrelsen og leverandører vil ligeledes konsulteres efter projektets og KL arkitektens vurdering, ofte i form af en høringsproces.

Informed:

- IT-arkitekturråd informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboard. Andre informeres gennem publicering på Rammearkitektur.dk og dens kommunikationskanaler.

BILAG B - TEKNISKE STANDARDER

Pt. er der ingen tekniske standarder i rammearkitekturen, derfor er tekniske standarder lagt i Bilag B som et forslag til udvidelse af RACI-model, hvis behov, ansvar og finansiering af governance af tekniske standarder kommer på plads. Tekniske standarder kunne vedrøre udvekslingsformater, sikkerhed, mv.

Nedenfor er et forslag til RACI-matrix med tekniske standarder.

	IT-arkitekturråd	Arkitekturboard	KL arkitekturstab	KOMBIT arkitekturstab	KL fagkontor	Projektør (KOMBIT, kommunale, fælleskommunale, fælles-øst)	Kommuner, kommunenetværk, arkitekturnetværk	TVæroffentlige samarbejdspartnere	DIGST	Leverandører
Fælleskommunale arkitekturmål	A	C	R	C		I	C			I
Forretningsprocesmønstre på BA	A	C	R	C	C	I	C			C
Fælleskommunale arkitekturprincipper	C	A	R	C		I	C			I
Beslut forretningsmæssige standarder	I	A	C	C	R	C	C	I/C	I/C	I
Beslut tekniske standarder	I	A	C	R		C	C	I/C	I/C	I
Udarbejd/ajourfør forretningsmæssige standarder	I	A	C	C	C	R	C	C	C	C
Udarbejd/ajourfør tekniske standarder	I	A	C	C		R	C	C	C	C
Beslut byggeblokke	I	A	R	C	C	I	C	I/C	I/C	I
Udarbejd/ajourfør byggeblok	I	A	C	C	I/C	R	C	C	I	C

OVERBLIK OVER TEKNISKE STANDARDER (BESLUTNING OM NY TEKNISK STANDARD)

Responsible:

- KOMBIT arkitekturstab er udførende, når eksistensen af nye tekniske standarder skal besluttes eller ajourføres. KOMBIT arkitekturstab sikrer koordineringen med andre parter, der skal konsulteres.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig. Det er arkitekturboardet, som skal godkende om en standard skal være del af rammearkitekturen eller om en standard skal ajourføres. Arkitekturboardet godkender den endelige leverance, før den publiceres på rammearkitekturen.

Consulted:

- KL arkitekturstab, Kommuner, kommunenetværk, arkitekturnetværk, tværoffentlige samarbejdspartnere, Digitaliseringsstyrelsen og leverandører skal konsulteres. De er alle vigtige inputgivere til opgaven om at udarbejde nye eller ajourføre eksisterende standarder. Leverandørerne har en stor interesse i og viden om de tekniske standarder, og hvilke konsekvenser de kan have på IT løsningerne.

Informed:

- IT-arkitekturråd, KL fagkontor og Digitaliseringsstyrelsen skal informeres. IT-arkitekturrådet informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboardet.

UDARBEJD/AJOURFØR TEKNISK STANDARD

Responsible:

- Projekter (KOMBIT, kommunale, fællesoffentlige) er opgaveansvarlig og udførende, når nye tekniske standarder skal udarbejdes, eller eksisterende standarder skal opdateres til en nyere version. Dette udføres i tæt samarbejde/dialog med KOMBIT. Projekterne har eller anbefales at have allokere en KOMBIT arkitekt til at sikre koordineringen med andre parter, som skal konsulteres.

Accountable:

- Arkitekturboard er ansvarlig for, at de tekniske standarder har den fornødne kvalitet. Arkitekturboard er ansvarlig for, at standarder godkendes op imod gældende kvalitetskriterier, og høringsprocesser er gennemført, når det er relevant. Arkitekturboardet godkender den endelige leverance før den publiceres på rammearkitekturen.

Consulted:

- KL arkitekturstab, Kommuner, kommunenetværk, arkitekturnetværk, tværoffentlige samarbejdspartnere, Digitaliseringsstyrelsen og leverandører skal konsulteres. De er alle vigtige inputgivere til opgaven om at udarbejde nye eller ajourføre standarder. Leverandørerne har en stor interesse i og viden om de tekniske standarder og hvilke konsekvenser de kan have på IT løsningerne.

Informed:

- IT-arkitekturråd informeres gennem afrapportering fra Arkitekturboard. Andre informeres gennem publicering på Rammearkitektur.dk og dens kommunikationskanaler.